

Regeringskansliet
Finansdepartementet
fi.registrator@regeringskansliet.se

Remissvar över Departementspromemorian Reglering av mikrosimuleringsmodellen Fasit, Ds 2018:2.

(dnr Fi2018/00189/RS)

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket (TLV) har tagit del av och ställer sig positiv till förslagen i departementspromemorian Reglering av mikrosimuleringsmodellen Fasit (Ds 2018:2). Utifrån utgångspunkten att TLV får möjlighet att använda Fasit noteras att förslaget får konsekvenser för myndighetens analysarbete och TLV vill därför framföra följande synpunkter.

Angående uppgifter om tandvård i Fasit

Särskilda kategorier av personuppgifter

Enligt förslaget får särskilda kategorier av personuppgifter, bland annat uppgifter om hälsa, behandlas i Fasit om uppgifterna är nödvändiga för ändamålet med behandlingen. TLV vill framföra att komplettering av Fasit:s tandvårdsmodul med hälsouppgifter skulle ha en stor betydelse för ändamålsenlig utvärdering av tandvårdsbehovet.

År 2013 fick TLV temporärt tillgång till Fasit:s tandvårdsmodul för att genomföra regeringens uppdrag ”Nulägesbeskrivning av det statliga tandvårdsstödet”. Det konstaterades att uppgifterna i tandvårdsmodulen inte var tillräckliga för att utvärdera behovet av tandvård och därigenom dra trovärdiga slutsatser om tandvårdens jämlikhet. Det saknades juridiskt stöd för att komplettera Fasit:s tandvårdsmodul med tandhälsouppgifter från Socialstyrelsens tandhälsoregister, som vanligtvis används för att beskriva behovet av tandvård.

Målen med tandvårdsstödet är en jämlik och träffsäker vård utifrån behovet. Möjligheten att följa upp detta genom att komplettera Fasit med ytterligare uppgifter i enlighet med förslaget bör vara av stort intresse för regeringen och samhället.

Därför vill TLV framhålla att komplettering av Fasit:s tandvårdsmodul med tandhälsouppgifter skulle öppna nya möjligheter för att åstadkomma mer träffsäkra välfärdssystem.

Tillhandahållande av personuppgifter

Utöver SCB är Fasit:s tandvårdsmodul för närvarande endast tillgänglig för Regeringskansliet. Enligt förslaget får ett urval av uppgifter från Fasit lämnas ut till andra myndigheter under regeringen på begäran. Dessa uppgifter får användas bland annat för att beräkna effekter av befintliga och nya regelverk samt ta fram statistik för analys inom de offentliga välfärdstjänsterna. TLV gör bedömningen att vi kommer att använda oss av möjligheten att begära ut uppgifter ur Fasit. Vi utgår från att vi också kommer att få tillgång till uppgifterna.

Enligt förordningen (2007:1206) med instruktion för TLV ska myndigheten följa och analysera utvecklingen på bland annat tandvårdsområdet, samt följa upp och utvärdera sina beslut och de föreskrifter som myndigheten beslutar. Försäkringskassan har uppgiftsskyldighet mot TLV avseende befolkningens tandvårdskonsumtion inom det statliga tandvårdsstödet som framgår av 19 a § förordning (2008:193) om statligt tandvårdsstöd. I nuläget sker TLV:s analysarbete utifrån Försäkringskassans månatliga leveranser. Dessa uppgifter är tillräckliga för att följa tandvårdsmarknaden och dess utveckling som helhet samt för att utvärdera statens kostnader.

Däremot behövs andra uppgifter för utvärdering av den långsiktiga utvecklingen samt orsakerna bakom det. Exempelvis är det svårt att tolka vad en ökad tandvårdskonsumtion innebär utan koppling till individens tandhälsa och socioekonomiska bakgrund. Om författningsförslaget i denna Ds genomförs och TLV, efter begäran, ges tillgång till uppgifterna kommer TLV få ökade möjligheter att utvärdera tandvårdsstödet effekt på befolkningens tandvårdskonsumtion, vårdens jämlikhet och träffsäkerhet.

Angående uppgifter om läkemedel i Fasit

TLV ser att det vore en stor fördel att även inkludera läkemedel i Fasit, vilket inte inkluderas i Fasit varken för närvarande eller genom de författningsförslag som presenteras i denna Ds. Detta skulle vara positivt i flera sammanhang.

- Högkostnadsskyddet är indexerat vilket innebär att patienternas egen betalning ökar över tid. Effekter av förändringar av högkostnadsskydd kan fördelningspolitiskt analyseras baserat på underlag i Fasit.
- Även reformer som kostnadsfria läkemedel för barn skulle på ett enklare sätt kunna följas med hjälp av Fasit.
- Potentiella reformer inom läkemedelsområdet generellt skulle kunna analyseras med hjälp av Fasit.

- Användningen av större läkemedelsgrupper skulle kunna analyseras med hjälp av Fasit vilket kan stödja myndigheten i värdering och uppföljning av läkemedel. För TLVs del vore Fasit även ett värdefullt verktyg om läkemedel skulle komma att ingå.

Beslut om remissvaret har fattats av generaldirektören Sofia Wallström. Föredragande har varit juristen Lina Nilsson Böndergård. I den slutliga handläggningen har tillförordnade chefsjuristen Karin Lewin, tf enhetschef Heléne Lindblad Jonsson, enhetschef Gun-Britt Lundin, tf enhetschef och senior analytiker Pontus Johansson samt analytiker Zara Daghbashyan deltagit.

Sofia Wallström

Lina Nilsson Böndergård